

Az utolsó vacsora

Nekrológ helyett...

prof. MUDr. Kovács László DrSc., MPH, a pozsonyi Egyetemi Gyermekkórház és Rendelőintézet nefrológiai osztályának főorvosa, a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács alelnöke

Azon a pénteken a hőmérő higanyszála 39°C-ra kúszott a nappalimban. Persze, ez több faktor egybeesésének lett izzasztó eredménye: a nyári rekkenő hőség, az éppen akkor elromlott klímaberendezés, valamint a konyha maximális terheltsége, ahogy a közös vacsorára készültem. Ezek az együttlétek nem voltak gyakoriak, de annál nagyobb örömmel vártam a találkozást e szűk baráti körrel. Mint a társaság legfiatalabb tagja, ámulva hallgattam a diskurzust. Hogy miről folyt? Mindenről. Mert Te akár milyen témához érdemileg tudtál hozzászólni. Gondolkodás nélkül idéztél a világirodalom nagyjaitól éppúgy, mint magyar íróktól (ilyenkor mindig elszégyelltem magam, ahogy próbáltam feleleveníteni a régmúlt érettségi tételek tartalmát), otthonosan mozgottál a történelemben (nemcsak az általánosan elfogadott tényeket táltad, hozzáfűzted saját álláspontodat is), naprakész információkkal rendelkezted a politikai élet show-járól (én ezt a depressziót kiváltó faktort menesztettem mindennapi életemből, így politikai analfabétaként hallgattam az általad tált híreket).

Azon a péntek estén órákig folyt a kötetlen beszélgetés. Jókedv, könnyedség, vidámság. Dióhéjban vázoltad lányomnak Semmelweis munkásságát, aztán áttértél Joseph Lister sebész életére, majd folytattad a Rákóczi-induló történetével. Jegyet

rendeltünk Esterházy Péter Mercedes Benz című előadására, és többeket meggyőztél a Senior Let's Dance kurzusban való részvétellel pozitív lelki és fizikai hatásáról. Próbáltunk együtt kiutat keresni az egészségügy és egyetemi lét intellektuális végelgyengüléséből. Egyikünk sem volt negyvenhetes, de ebben a témában félszavakból is értettük egymást. Mint gyermekgyógyász professzor bőven kivetted részed a klinika kialakításában, formálásában, megtapasztaltad a vezető beosztás kellemes és kevésbé irigyleni való oldalát is. De olyan tökéletes háttérrel egyetlen kollégád sem rendelkezett, mint Te. Egy tősgyökeres budapesti, aki az orvosi egyetemet Moszkvában végezted, majd a tudományos kutatás érdekében éveken keresztül dolgoztál Chicagóban és Arhausban, hogy mint kész professzor visszatérj házasságod révén választott hazádba. Volt összehasonlítási alapod, víziód, hogy hogyan lehet egy jól működő, magas színvonalú klinikát felépíteni. Mindig valami mást, újat akartál létrehozni. Csodáltam energiádat, mellyel bevetted magad régióknak gyermekgyógyászata történetének feldolgozásába, de éppoly vehemenciával hívtad fel a figyelmet a ritka betegségekre, és lettél alapító tagja és vezetője az Orphanet internetes portálnak Szlovákiában.

Tudományos munkásságod elismerésének jele az Áder János magyar köztársasági elnök által adományozott Magyar Érdemrend tisztikeresztje. Joggal lehettél büszke rá, de nem vagyok biztos abban, hogy ez életed legnagyobb elismerése. Szerintem éppúgy megörvendeztetett a meggyógyult gyermek mosolya, vagy a külföldön kiemelkedő eredményeket elért tanítványaid hálás tekintete. A mi pályánk nehéz: egy személyben kell lennünk értelmes, minden idejét feláldozó orvosnak, tanárnak, aki példaképpül szolgál tanítványainak, és a nemzetközileg elismert tudományos munkát is elvárják tőlünk. Te ebben a triászban tökéleteset alkottál anélkül, hogy feláldoztad volna a biztos családi hátteret. Hogy csináltad? Modern kifejezéssel élve szeretném tudni, mi a know-how. „Megörököltém” tőled Dévényi Tibor Dr. Ezésez Géza karrierje című vicces könyvét, mely ironikus hangnemben tárlja a kutatói hivatás buktatóit. Azon a pénteken megígértem, hogy elolvasom, és a legközelebbi találkozás alkalmával közösen elcsevegniük róla. A következő szerdán, 66 évesen örökre elnémultál. Az űr, melyet hátrahagytál, örökké itt tátong...

R. I. P.

DOC. MUDR. ŠTEŇOVÁ EMÓKE, PH.D.
KÉP SOMOGYI TIBOR